

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ.411.004.02.2022

Pani
Katarzyna Koszewska
Zachodniopomorski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Szczecinie
ul. Wały Chrobrego 4
70-502 Szczecin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

D/22/509 Działalność publicznych placówek doskonalenia nauczycieli w województwie lubuskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Kuratorium Oświaty w Szczecinie ¹ , ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Katarzyna Koszewska, Zachodniopomorski Kurator Oświaty ² od 19 grudnia 2022 r. W okresie: od 29 września 2022 r. do 18 grudnia 2022 r. p.o. Kuratora był Jerzy Sołtysiak, od 16 marca 2016 r. do 28 września 2022 r. Kuratorem była Magdalena Zarębska-Kulesza.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja zadań z zakresu oświaty wobec placówek doskonalenia nauczycieli.
Okres objęty kontrolą	Od 1 września 2019 r. do 31 sierpnia 2022 r. z uwzględnieniem dokumentów sporządzonych przed i po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontrolerzy	Małgorzata Chabiniak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/198/2022 z 29 listopada 2022 r.

(akta kontroli str. 1-5)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Kuratora w zakresie realizacji zadań z zakresu oświaty wobec placówek doskonalenia nauczycieli⁵.

Uzasadnienie oceny ogólnej Kurator inicjował działania związane z doskonaleniem nauczycieli, a także współdziałał w tym zakresie z PDN i organami prowadzącymi te placówki. Przed udzieleniem akredytacji PDN rzetelnie weryfikował spełnienie przez te placówki wymagań niezbędnych do jej uzyskania. Z zachowaniem terminu określonego w § 28 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli⁶ opiniował plany pracy PDN, w których uwzględniono realizację zadań obowiązkowych tych placówek. Kurator podejmował skuteczne działania na rzecz pozyskania kadr do wykonywania zadań doradcy metodycznego. Zadania doradcy metodycznego powierzał nauczycielom, którzy spełniali wymogi określone w § 25 ust. 2 rozporządzenia PDN, a proces naboru i powierzenia zadań doradcy oraz ich zatrudnienia odbywał się zgodnie z przepisami § 25 ww. rozporządzenia oraz wewnętrznymi procedurami. W porozumieniu z dyrektorami PDN i organów prowadzących przygotowano sieć doradztwa metodycznego w województwie zachodniopomorskim⁷ i opublikowano na stronie

¹ Dalej: Kuratorium.

² Dalej: Kurator.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: PDN lub placówka.

⁶ Dz. U. poz. 1045, ze zm.; dalej: rozporządzenie PDN.

⁷ Dalej: województwo.

internetowej Kuratorium wykaz publicznych placówek, w których realizowali zadania nauczyciele doradcy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR
OPIS STANU
faktycznego

Realizacja zadań z zakresu oświaty wobec placówek doskonalenia nauczycieli.

1. W okresie objętym kontrolą Kurator współdziałał z PDN w zakresie wspierania i koordynacji ich działań w realizacji zadań statutowych oraz współpracował z dyrektorami i organami prowadzącymi PDN, organizując spotkania, dotyczące m.in. aktualnych potrzeb i problemów oświaty oraz metod ich rozwiązywania. Ponadto jak wyjaśnił Kurator, stały nadzór nad przydzieloną im grupą szkół i placówek pełnili wizytatorzy, którzy byli w stałym, bezpośrednim kontakcie telefonicznym, mailowym i pocztowym zarówno z ich dyrektorami, jak również organami prowadzącymi. Ta sama forma współpracy stosowana była również w kontaktach z PDN, aczkolwiek w 2020 r. i 2021 r. - ze względu na pandemię COVID-19 kontakty odbywały się za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

(akta kontroli str. 11, 274, 432)

Kurator wyjaśnił, że: (...) Kurator do roku 2018 podejmował działania dotyczące badania potrzeb w przedmiotowym zakresie, które miały charakter systemowy tj. przebiegały zgodnie z przyjętymi procedurami wewnętrznymi, służąc systematycznej i pogłębionej diagnozie potrzeb doskonalenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli. Uzyskane informacje były podstawą sformułowania propozycji tematów form doskonalenia nauczycieli realizowanych w ramach środków wyodrębnionych w budżecie wojewody na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli w woj. zachodniopomorskim. (...) w 2019 r. do kompetencji kuratora oświaty nie należało już opracowanie programów wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli, co przełożyło się na zmianę strategii pozyskiwania przez Kuratora informacji dotyczących potrzeb nauczycieli związanych z samokształceniem i doskonaleniem zawodowym. (...) obowiązujące od 1 września 2018 r. prawo wiąże ustawy obowiązek doskonalenia się nauczycieli z potrzebami szkoły w obszarach istotnych dla konkretnej szkoły/placówki, a nie indywidualnymi potrzebami nauczycieli. (...)

Badanie potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego jest ustawowym obowiązkiem dyrektora szkoły/placówki, który tworzy plan doskonalenia nauczycieli na dany rok szkolny. Każda szkoła ma inne priorytety wynikające ze zgłaszanych indywidualnych potrzeb nauczycieli, wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego za poprzedni rok i efektów kształcenia. Potrzeby, wynikające z indywidualnych potrzeb szkół, są realizowane w PDN po zgłoszeniu ich przez dyrektora, zgodnie z § 18 ust. 1 oraz § 20 ust. 1 rozporządzenia PDN (...).

(akta kontroli str. 8-9, 272)

Zarządzeniem Nr 56/2017 z 20 listopada 2017 r. Kurator powołał Radę Edukacyjną. Od 2019 r. za priorytetowe działania Rady Edukacyjnej uznano m.in.: efektywną realizację zadań przez ośrodki doskonalenia nauczycieli. W ramach Rady Edukacyjnej – zgodnie z kompetencjami wynikającymi z przepisów prawa stanowiących obecny model doskonalenia zawodowego nauczycieli - Kurator inicjował i koordynował działania związane z doskonaleniem nauczycieli oraz współdziałał w tym zakresie z organami prowadzącymi placówki doskonalenia nauczycieli. W Raporcie z funkcjonowania Rady Edukacyjnej za lata 2017-2022 rekomendowano większe wykorzystanie zasobów placówek doskonalenia nauczycieli w zakresie doradztwa metodycznego.

(akta kontroli str. 20-42)

Kurator podejmował działania związane ze wsparciem pracy nauczycieli. W badanym okresie w szczególności:

- przygotował i udostępniał na stronie internetowej Kuratorium m.in.: sprawozdania ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego, zaproszenia na konferencje i szkolenia dla nauczycieli, konsultantów i doradców metodycznych⁸, przykłady dobrych praktyk w Banku Dobrych Praktyk⁹;
- promował i udostępniał (również na stronie internetowej Kuratorium), programy doskonalenia, materiały i oferty wspierające pracę dyrektorów, nauczycieli i kadry pedagogicznej, informacje o szkoleniach dla doradców metodycznych i konsultantów organizowanych przez Ośrodek Rozwoju i Edukacji¹⁰;
- koordynował wsparcie pracy dyrektorów szkół na rzecz doskonalenia zawodowego (poprzez podnoszenie świadomości potrzeby doksztalcania metodycznego nauczycieli), w ramach organizowanych narad i konferencji¹¹, spotkań wizytatorów z dyrektorami w ramach zespołów samokształceniowych, webinarów (szczególnie w okresie pandemii)¹²;
- organizował spotkania, konsultacje i narady, w których uczestniczyli przedstawiciele organów prowadzących PDN oraz dyrektorzy PDN, m.in.:
 - cykl spotkań dla przedstawicieli organów prowadzących szkoły i publiczne PDN dotyczących założeń i strategii odbudowy doradztwa metodycznego¹³, na których omawiano m.in. zagadnienia odbudowy sieci doradztwa metodycznego, finansowania doradztwa metodycznego, tworzenia PDN i ich zadań w świetle przepisów prawa, rekrutacji doradców metodycznych;
 - konferencję *Kształcenie uczniów przybywających z zagranicy w polskim systemie oświaty – możliwość, wsparcie i integracja*, konferencję upowszechniającą program Lekcja Enter, konferencję z warsztatami *Europejski Tydzień Umiejętności Zawodowych*;
 - spotkania informacyjne dot. programów wsparcia finansowego edukacji.

Spotkania, w których uczestniczyli dyrektorzy publicznych PDN miały zarówno charakter nieformalny (kontakty on-line, rozmowy osobiste, telefoniczne) jak i sformalizowany, np.:

⁸ Np. na: *Zachodniopomorski Kongres Innowacyjnych Nauczycieli Matematyki*, konferencję *II Gorączka belferskiej nocy*, szkolenia: *Wakacje z ZCDN-em; Nauczanie zdalne w szkole stacjonarnej – metody, materiały i narzędzia z wykorzystaniem Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej; Jak kształtować u uczniów kompetencje matematyczno-przyrodnicze; Zmiany w egzaminie maturalnych z języka polskiego od 2023 roku; Egzamin maturalny zmiany w wymaganiach egzaminacyjnych w roku 2023*; zaproszenia: do udziału w projekcie *Nowoczesny Nauczyciel matematyki, Rozwijanie kreatywności i postaw proinnowacyjnych uczniów w świetle nowej podstawy programowej dla szkół ponadpodstawowych*.

⁹ W zakładce: *Nauczyciele » Doskonalenie » Dobre Praktyki*.

¹⁰ Np. w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021, ze względu na sytuację pandemiczną, na bieżąco na stronie internetowej Kuratorium upowszechniano informacje nt. bezpłatnych ofert i propozycji w zakresie zdalnego nauczania (w roku szkolnym: 2019/2020 - 26 ofert dotyczących szkoleń, dostępu do bezpłatnych narzędzi i platform; 2020/2021 - 76 ofert); w roku szkolnym 2021/2022 zamieszczono oferty szkoleniowe w zakresie m.in. bezpieczeństwa i wsparcia kondycji psychicznej dzieci i młodzieży, w tym pracy z dzieckiem - uchodźcą (27 publikacji); edukacji informatycznej - korzystania z nowych technologii (30 ofert i publikacji); organizacji i pracy szkół, w tym w sytuacji związanej z wybuchem wojny na Ukrainie (99 ofert i publikacji).

¹¹ Np. konferencje inaugurujące rok szkolny dla dyrektorów szkół i placówek, na których prezentowane były m.in. informacje dotyczące wspomaganie, w szczególności zmian w przepisach prawa.

¹² Np.: *Od pomysłu do projektu - warsztaty tworzenia koncepcji projektu, Bezpieczeństwo w sieci, Myślenie wizualne ucznia*, konferencja regionalna *Wsparcie kształcenia i edukacji w ramach programów edukacyjnych, Warsztaty nowych technologii w Mobilnym Centrum Edukacyjnym*.

¹³ Odpowiednio: 25 stycznia 2019 r. konferencja nt. *Doradztwo metodyczne założenia i strategia odbudowy*; 28 czerwca 2019 r. spotkanie z dyrektorami PDN; 26-28 sierpnia 2019 r. narada nt.: *Doradztwo metodyczne. Założenia i strategia odbudowy. Nowe zadania kuratora oświaty*; narady: 26 sierpnia 2020 r. i 25 sierpnia 2021 r. nt.: *Informacje dotyczące doradztwa metodycznego*.

- cztery coroczne sierpniowe narady z dyrektorami szkół i placówek, na których prezentowano wnioski z nadzoru pedagogicznego Kuratorium, wyniki egzaminów zewnętrznych i plan nadzoru na kolejny rok szkolny¹⁴,
- dwa spotkania podsumowujące prace Rady Edukacyjnej¹⁵: w 2019 r., na którym przedstawiciele PDN przedstawili m.in. działania wspierające szkoły/placówki, poruszono problem braku zaangażowania części rad pedagogicznych. Ustalono wsparcie w tym zakresie przez wizytatorów szkół, tj. promowanie działań wspierających oferowanych przez PDN oraz możliwości korzystania z materiałów i programów oferowanych nauczycielom¹⁶ oraz w 2022 r., na którym wypracowywane były wspólne kierunki pracy. Ustalono, że priorytetem powinna być matematyka i wspomaganie szkół z niskimi wynikami.

(akta kontroli str. 9-113, 272-290, 390-435)

W okresie pandemii PDN wspomagały szkoły/placówki oświatowe w zakresie m.in.:

- wykorzystania narzędzi TIK¹⁷ w edukacji na odległość oraz metodyce kształcenia na odległość;
- udostępnienia baz zasobów edukacyjnych i platform internetowych do wykorzystania w edukacji na odległość (m.in. nagrania zajęć, scenariusze lekcji zdalnych);
- prowadzenia lekcji otwartych, przedstawiających sposoby pracy z uczniem w edukacji na odległość na platformach;
- konsultacji on-line dla nauczycieli na temat nauczania na odległość;
- rozwijania wiedzy i umiejętności pracy z uczniem o obniżonej motywacji, w tym uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

(akta kontroli str. 42)

Kurator wyjaśnił: po konsultacjach z dyrektorami PDN i ustaleniu szkół szczególnie wymagających wsparcia, PDN prowadziły kompleksowe wspomaganie szkół, w których rada pedagogiczna wyraziła wolę skorzystania z pomocy w latach 2019 – 2022 (ogółem 53 szkoły). W szkołach o niskich wynikach edukacyjnych wizytatorzy Kuratorium inicjowali realizację Rocznych Programów Wsparcia; w latach 2019-2022 polecono ich realizację 81 szkołom: 67 szkół kształcenia ogólnego, 14 szkół kształcenia branżowego.

(akta kontroli str. 272-275)

W ramach kompleksowego wspomaganie szkół i placówek oświatowych przez PDN nauczyciele szkół objętych wspomaganie uczestniczyli w spotkaniach szkoleniowych rad pedagogicznych, w sieciach współpracy i samokształcenia w zakresie edukacji wczesnoszkolnej, nauczania matematyki, geografii, fizyki w szkole podstawowej oraz doradztwa zawodowego.

(akta kontroli str. 42)

Kurator wyjaśnił: Współpraca i działania z PDN (...) były skuteczne i przynosiły efekty, które dało się zauważyć już po roku. Z 67 szkół podstawowych, uzyskujących najniższe wyniki edukacyjne w województwie i wytypowanych do kompleksowego wsparcia – 28 osiągnęło zadowalające wyniki na egzaminie zewnętrznym. W roku 2018, pierwszy raz od 2010 r., tendencja zdawalności matur wykazała wzrost o prawie 2 pkt. procentowe. Tendencja wzrostowa utrzymała się do 2022 r., z wyjątkiem pandemicznego roku 2021, kiedy to znów obniżyła się o ponad 1 pkt procentowy.

¹⁴ 26-28 sierpnia 2019 r., 26 sierpnia 2020 r., 25 sierpnia 2021 r., 25 sierpnia 2022 r.

¹⁵ 25 listopada 2019 r. i 26 czerwca 2022 r. Wspieranie i koordynacja działań PDN w realizacji ich zadań statutowych była jednym z priorytetowych zadań Kuratora w ramach Rady Edukacyjnej.

¹⁶ M.in. przez publikowanie ich na stronie Kuratorium w zakładce: *nauczyciele>doskonalenie i inne formy wsparcia*,

¹⁷ Technologie informacyjno-komunikacyjne (np. platforma Teams, tablice multimedialne).

W 2022 r. województwo uplasowało się, po wielu latach zajmowania ostatniej pozycji w kraju, na przedostatniej lokacie razem z czterema innymi województwami. (...) Natomiast w czasie pandemii (2020-2021), (...) działania koncentrowały się przede wszystkim na zagadnieniach dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa uczniów, a także możliwości pracy zdalnej szkoły. Ważniejsze stało się nauczanie zdalne i zapewnienie dzieciom i młodzieży wsparcia psychologicznego. (...) Pośredniczenie w możliwości pozyskania sprzętu do pracy zdalnej, udostępnianie materiałów do nauki online, organizacja przez PDN i KO webinarów i wydarzeń online, pozwoliły przejść okres pandemii i stworzyć warunki, zapewniające realizację podstaw programowych przez wszystkie szkoły województwa. Opracowywane formy doskonalenia dla nauczycieli przygotowywane co roku przez ośrodki doskonalenia uwzględniają uwagi, propozycje Kuratora, które wynikają z polityki państwa i województwa, a tym samym przyczyniają się do poprawy sytuacji oświaty w województwie. (...) W lutym 2022 r. pojawił się kolejny kryzys – wojna na Ukrainie i napływ fali uczniów – uchodźców, co zmuszało znowu do nagłego poszukiwania sposobów pomocy nauczycielom. Wydaje się, że mimo tak bardzo trudnych i nieprzewidywalnych zadań, do których nikt nie był przygotowany – współpraca ZKO (przekazywanie bieżących informacji z MEiN, ofert wsparcia, upowszechnianie ofert odn-ów) i placówek doskonalenia (natychmiastowe reagowanie na potrzeby dot. pracy zdalnej, wsparcia psychologicznego, pracy z dużą grupą uczniów obcokrajowców, a w końcu w pracy z dziećmi z doświadczeniem uchodźczym) okazała się skuteczna, pomagając przejść szkołom te najtrudniejsze momenty.

(akta kontroli str. 12, 274-275)

2. Kurator otrzymywał od dyrektorów PDN do zaopiniowania plany pracy tych placówek¹⁸. Badaniem kontrolnym objęto trzy plany pracy na rok szkolny 2021/2022 przedłożone przez: Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Stargardzie¹⁹, Zachodniopomorskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie²⁰ i Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie²¹.

Ustalono, że w każdym przypadku Kurator zaopiniował pozytywnie przedłożony plan z zachowaniem terminu określonego § 28 ust. 3 rozporządzenia PDN. Do przedłożonych planów Kurator nie wnosił uwag i sugestii. W zaopiniowanych pozytywnie przez Kuratora planach pracy PDN uwzględniły zadania obowiązkowe wymienione w § 18 rozporządzenia PDN, w tym w szczególności w zakresie:

- wynikającym z kierunków polityki oświatowej państwa oraz wprowadzonych zmian w systemie oświaty m.in. warsztaty i szkolenia nt.: *Zmiany w systemie oświaty; Zmiany w egzaminie maturalnym z języka polskiego i historii od 2023 r.*²²; *Matura 2022 - zmiany w egzaminie z języka polskiego; Matura 2023 zmiany w egzaminach z: historii, wiedzy o społeczeństwie, języków obcych, fizyki, biologii, chemii, geografii*²³; *Wymagania egzaminacyjne obowiązujące na egzaminie: maturalnym z matematyki w 2022 r., ósmoklasisty z matematyki w 2022 r.*²⁴;
- przygotowania do analizy wyników egzaminu ósmoklasisty i maturalnego oraz korzystania z nich w celu doskonalenia pracy nauczycieli m.in. warsztaty, szkolenia, spotkania nt.: *Analiza wyników próbnego egzaminu: ósmoklasisty z języka polskiego, maturalnego z języka polskiego i matematyki na poziomie podstawowym; Raport i analiza próbnego egzaminu ósmoklasisty z matematyki*²⁵;

¹⁸ Obowiązujące przepisy nie nakładają na PDN obowiązku przedkładania kuratorom sprawozdań z realizacji planów.

¹⁹ Dalej: PODN.

²⁰ Dalej: ZCDN.

²¹ Dalej: CEN.

²² Plan pracy PODN.

²³ Plan pracy ZCDN.

²⁴ Plan pracy CEN.

²⁵ Plan pracy PODN.

Egzamin ósmoklasisty 2021 analiza wyników z języka polskiego, Analiza i wykorzystanie wyników egzaminów zewnętrznych z historii i WOS-u²⁶; Organizacja spotkań Klubu Dyrektora o tematyce związanej z przygotowaniem analizy wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego oraz egzaminów zewnętrznych²⁷;

- *potrzeb zdiagnozowanych na podstawie analizy wyników egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego m.in. warsztaty i szkolenia nt.: Przygotowanie do egzaminów zewnętrznych z języka angielskiego; Jak zaplanować przygotowanie uczniów do egzaminu ósmoklasisty z matematyki; Przygotowanie ósmoklasistów do egzaminu z: języka polskiego, przedmiotów dodatkowych²⁸; Matura 2023 nowe wyzwania na egzaminie z języka polskiego; Egzamin ósmoklasisty z historii; Wymagania egzaminacyjne, rodzaje i analiza zadań; Tworzenie wypowiedzi argumentacyjnej szkic, esej; Wymagania egzaminacyjne z matematyki na egzaminie ósmoklasisty; Egzamin ósmoklasisty z: fizyki, geografii; Przygotowanie do egzaminów ósmoklasisty; Wypowiedź argumentacyjna na egzaminie ósmoklasisty²⁹; Tworzenie wypowiedzi w szkole ponadpodstawowej; Esaj – maturalna forma wypowiedzi. Pomiar dydaktyczny jako podstawa sukcesu ucznia na egzaminie maturalnym i zawodowym; Analiza wyników i tworzenie testów sprawdzających wiedzę bieżącą i całościową³⁰.*

(akta kontroli str. 291-338)

Kurator wyjaśnił: Placówka doskonalenia w planowaniu swojej pracy uwzględniła wnioski z analizy badań nauczycieli, szkół i placówek, korzystających z jej oferty, a w planie pracy na rok szkolny są wykorzystywane także wyniki nadzoru pedagogicznego nad szkołami i placówkami korzystającymi z jej oferty oraz wyniki egzaminów zewnętrznych. (...) Placówki doskonalenia na podstawie priorytetów na dany rok, wskazanych przez Ministra Edukacji i Nauki, oraz wniosków z nadzoru pedagogicznego prezentowanych przez Kuratora na corocznych naradach sierpniowych dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych – planują, organizują, formułują propozycje form doskonalenia zawodowego nauczycieli. (...) Potrzeby nauczycieli w zakresie doskonalenia, wynikające z potrzeb szkół, w których są zatrudnieni, ujawnione przez wizytatorów w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego – były konfrontowane z analizami badań przeprowadzanych przez placówki doskonalenia na etapie opiniowania przez zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty planów pracy placówek doskonalenia.

(akta kontroli str. 13)

Kurator wyjaśnił również, że w Kuratorium sporządzano analizy wyników egzaminów zewnętrznych, które były wykorzystywane m.in. przez PDN w planowaniu i organizowaniu pracy tych placówek. W oparciu o nie ustalane były oferty i formy doskonalenia kierowane do szkół uzyskujących niskie wyniki edukacyjne. Oferta PDN wynikała z konkretnych potrzeb środowiska i pokrywała się z potrzebami metodycznymi nauczycieli poszczególnych przedmiotów. Szczegółowa i pogłębiona analiza wyników konkretnej szkoły powinna być dokonywana przez dyrektorów każdej szkoły i na tej podstawie winni planować lub dokonywać korekty planów pracy oraz – ewentualnie – zgłaszać zapotrzebowanie na profesjonalne wsparcie ze strony PDN. Kurator w wyjaśnieniach podał, że: *Kuratorium ma wiedzę bieżącą o pracy PDN, ma zatem wiedzę, że zaplanowane działania dot. wykorzystania wyników egzaminów w codziennej pracy szkół i nauczycieli oraz wniosków z nadzoru pedagogicznego –*

²⁶ Plan pracy ZCDN.

²⁷ Plan pracy CEN.

²⁸ Plan pracy PODN.

²⁹ Plan pracy PODN.

³⁰ Plan pracy CEN.

są realizowane. Kontakty z dyrektorami PDN są stałe, zależne od potrzeb, najczęściej telefoniczne. Na łatwość współpracy/kontaktów wpływa fakt, że PDN w województwie są tylko cztery (...) 1. Przed zaopiniowaniem planów pracy PDN na bieżąco prowadzone są rozmowy z dyrektorami placówek, którzy planując swoją ofertę szkoleniową, uwzględniają potrzeby w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli (znajomość potrzeb nauczycieli wynika wprost z przepisów i planów pracy PDN). Placówki doskonalenia nauczycieli prowadzą badanie potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego, który jest ich ustawowym obowiązkiem. 2. Pracownicy kuratorium mają bieżący wgląd do ofert PDN na stronach internetowych. 3. Pracownicy kuratorium mają bieżące kontakty z dyrektorami publicznych PDN (...). Do Kuratorium Oświaty w Szczecinie nie wpłynęły żadne skargi na pracę publicznych PDN. Informuję, że kuratorzy oświaty nie pełnią nadzoru pedagogicznego nad placówkami doskonalenia nauczycieli od 2019 r.

(akta kontroli str. 644-645, 649-911, 918)

W planie pracy PODN za lata szkole 2021/2022, nie została przewidziana realizacja zadań obowiązkowych wymienionych w §18 ust. 2 pkt 1 i 2 rozporządzenia PDN tj.: organizowanie i prowadzenie doskonalenia zawodowego dyrektorów szkół i placówek, którym po raz pierwszy powierzono to stanowisko oraz dyrektorów szkół i placówek w zakresie zarządzania oświatą.

(akta kontroli str. 293-321)

Kurator wyjaśnił: (...) Po konsultacji telefonicznej z dyrektorem placówki dotyczącej tego braku, otrzymaliśmy wyjaśnienie, że powodem nieujęcia w planie pracy na rok szkolny 2021/2022 ww. działań jest brak specjalisty - metodyka z zakresu doskonalenia zawodowego kadry kierowniczej szkół i placówek, któremu można byłoby powierzyć realizację ww. zadań, oraz że jeżeli zaszłaby potrzeba zorganizowania szkolenia to dyrektor Ośrodka zorganizuje takie szkolenie, zatrudniając osobę z zewnątrz.

Jednocześnie informujemy, że PODN w Stargardzie to placówka realizująca swoje zdania profesjonalnie, na wysokim poziomie, dobrze oceniana w środowisku i bardzo potrzebna. Brak specjalisty w jednej z dziedzin nie powinien powodować wstrzymania pracy placówki w pozostałych. Byłoby to z wielką szkodą dla całego środowiska. Dlatego, mimo niemożności realizacji pojedynczego zadania przez placówkę, Kurator pozytywnie zaopiniował ww. plan pracy.

(akta kontroli str. 642-643, 647-648)

3. W okresie objętym kontrolą siedem PDN, z terenu województwa zachodniopomorskiego posiadało akredytację, o której mowa w art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe³¹, odpowiednio: cztery placówki publiczne (trzy przyznane w 2020 r.³² i jedna w 2018 r.³³) i trzy placówki niepubliczne (przyznane po jednej w 2018 r., 2020 r. i 2021 r.)³⁴. Analiza trzech wniosków o wydanie akredytacji złożonych w 2020 r. przez placówki publiczne³⁵ i zakończonych wydaniem przez Kuratora decyzji o przyznaniu akredytacji wykazała, że placówki te spełniały wymagania określone w § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 października 2018 r. w sprawie akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli³⁶.

³¹ Dz.U. z 2021 r. poz. 1082, ze zm.

³² PODN, CEN i Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie, dalej: ODN.

³³ ZCDN.

³⁴ Zgodnie z art. 319 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 60, ze zm.), placówki doskonalenia nauczycieli, które uzyskały akredytację na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230) w brzmieniu obowiązującym przed dniem 26 stycznia 2017 r., zachowywały tę akredytację do 31 sierpnia 2020 r.

³⁵ PODN, ODN, CEN.

³⁶ Dz.U. poz. 2029.

Złożone wnioski o przyznanie akredytacji były zgodne z obowiązującym wzorem określonym przez Kuratora w *Zasadach przyznawania akredytacji placówkom doskonalenia nauczycieli w Kuratorium Oświaty w Szczecinie* i dołączono do nich załączniki wymagane przepisami § 4 ww. rozporządzenia. Plany pracy załączone do wniosków akredytacyjnych zawierały informacje wskazujące na wykorzystanie w nich wyników egzaminów zewnętrznych. Decyzje akredytacyjne nie były zmieniane oraz cofane.

(akta kontroli str. 339-389)

W kwestii monitorowania po wydaniu decyzji akredytacyjnej czy placówki nadal spełniają wymagania akredytacyjne Kurator wyjaśnił: *Zgodnie z art. 184.7. ww. ustawy Prawo oświatowe - Akredytację przyznaje się na okres 5 lat. A także zgodnie z art. 184. 8. Przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 7, kurator oświaty przeprowadza kolejną ocenę działalności danej placówki w zakresie określonym w ust. 4 ww. art. Publiczne placówki doskonalenia nauczycieli w województwie zachodniopomorskim otrzymały akredytację: ZCDN w Szczecinie – w roku 2018, Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie – w roku 2020, Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Stargardzie – w roku 2020, Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie – w 2020 r. Zatem w ZCDN w Szczecinie zostanie przeprowadzona planowa kolejna ocena działalności tej placówki w 2023 r. W pozostałych placówkach kontrola ta będzie miała miejsce w 2025 r. Zgodnie z § 14 rozporządzenia (...) w sprawie akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli (...) Kurator oświaty może cofnąć akredytację placówce doskonalenia jeśli ustali, że przestała ona spełniać którykolwiek z warunków uzyskania akredytacji oraz nie usunęła wskazanych uchybień. Brak jest też w ww. rozporządzeniu szczegółowych warunków i trybu cofania akredytacji. Zatem wymienione ustalenia Kurator podejmuje po uzyskaniu sygnałów ze strony klientów placówek, dyrektorów szkół i placówek oraz innych osób o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu ośrodków doskonalenia. Takich sygnałów Zachodniopomorski Kurator Oświaty od roku 2018 nie otrzymywał. Prawo oświatowe nie wskazuje Kuratorowi oświaty konieczności systemowego monitorowania działalności ośrodków doskonalenia nauczycieli. Jednocześnie nadmieniam, że zgodnie z art. 321 ustawy z 14 grudnia 2016 r – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe Kurator oświaty sprawował nadzór pedagogiczny nad placówkami doskonalenia nauczycieli do dnia 31. 08. 2019 r. Od 1.09.2019 r. Kurator oświaty nie sprawuje nad ww. placówkami nadzoru pedagogicznego, czego jedną z form było monitorowanie.*

(akta kontroli str. 917)

4. Kurator podejmował skuteczne działania na rzecz pozyskania kadr do wykonywania zadań nauczycieli doradców metodycznych. W latach szkolnych 2019/2020 - 2021/2022 Kurator przeprowadził 13 naborów na stanowisko doradcy metodycznego³⁷. Liczba nauczycieli, którym powierzano zadania doradców metodycznych w badanym okresie systematycznie rosła. Na dzień 30 września 2016 r.³⁸ w PDN zatrudnionych było 24 doradców³⁹, natomiast w latach szkolnych 2019/2020 – 2021/2022 (według stanu na 1 września) w publicznych PDN zatrudnionych było odpowiednio w roku szkolnym:

- 2019/2020 – 38 doradców metodycznych⁴⁰, w tym: trzech z języka polskiego, trzech z matematyki i pięciu z języka obcego;

³⁷ W roku szkolnym 2019/2020 – pięć, 2020/2021 trzy i 2021/2022 – pięć naborów.

³⁸ Według danych zawartych w Systemie Informacji Oświatowej, dalej: SIO.

³⁹ Odpowiednio: siedmiu doradców w ODN, ośmiu w PODN, dziewięciu doradców w CEN.

⁴⁰ Odpowiednio: dziewięciu doradców w ODN, 11 w PODN i 18 w CEN.

- 2020/2021 – 48 doradców metodycznych⁴¹ (47 od 1 stycznia 2021 r.), tym: pięciu z języka polskiego, trzech z matematyki i sześciu z języka obcego;
- 2021/2022 – 49 doradców metodycznych⁴², tym: sześciu z języka polskiego, trzech z matematyki i sześciu z języka obcego.

Na 31 sierpnia 2022 r. zatrudnionych w PDN było 53 doradców⁴³ (w tym: sześciu z języka polskiego, trzech z matematyki i sześciu z języka obcego) i w porównaniu do analogicznego okresu roku 2016 liczba doradców zatrudnionych w PDN wzrosła ponad dwukrotnie (220,8%). Największa liczba doradców zatrudniona była w latach szkolnych objętych kontrolą w CEN (odpowiednio: 18, 23 i 26), następnie w PODN (12,15,17), najmniejsza w ODN (11, dziewięć, 10). W ZCDN w okresie objętym kontrolą nie był zatrudniony żaden doradca (po 1 września 2022 r. w ZCDN zatrudnionych było pięciu doradców⁴⁴).

(akta kontroli str. 134-187, 437-484)

Kurator wyjaśnił: *Dysproporcje w liczbie doradców wynikają z ilości zgłoszeń nauczycieli na stanowisko doradcy metodycznego podczas procesu rekrutacji, a także z rezygnacji doradców z pełnionej funkcji. W celu zniwelowania tych dysproporcji i dostosowania liczby doradców do potrzeb na danym terenie działalności danej placówki doskonalenia nauczycieli, każdego roku prowadzona jest rekrutacja zgodnie z potrzebami zgłaszanymi przez dyrektorów placówek doskonalenia. (...) Wskazując poszczególne placówki Kurator kierował się potrzebami zgłaszanymi przez dyrektorów placówek, a także sugerował się deklarowanym wskazaniem kandydatów na doradców metodycznych we wniosku dołączanym do dokumentacji potrzebnej w procesie rekrutacji.*

(akta kontroli str. 628)

W sprawie powodów dla których w okresie objętym kontrolą nie zatrudniano w ZCDN doradców metodycznych i podejmowanych działań w celu ich zatrudnienia Kurator wyjaśnił: *Zgodnie z § 12 ust 4 rozporządzenia PDN w publicznej placówce doskonalenia mogą być zatrudnieni nauczyciele-doradcy metodyczni. Decyzja zatem o zatrudnieniu doradcy metodycznego należy do dyrektora danej placówki doskonalenia nauczycieli. Za plany rozwojowe, a w tym podejmowanie decyzji o zatrudnianiu doradców metodycznych bądź nie, odpowiada dyrektor danej placówki doskonalenia nauczycieli. Dlatego też powody braku zatrudnienia doradców metodycznych przed rokiem 2022 zna dyrektor ZCDN.*

(akta kontroli str. 642)

Według § 25 ust. 5 rozporządzenia PDN kurator oświaty, powierzając nauczycielowi zadania doradcy metodycznego, wskazuje publiczną placówkę doskonalenia prowadzoną przez jednostkę samorządu terytorialnego, w której nauczyciel-doradca metodyczny będzie zatrudniony. W kwestii czy Kurator wskazał ZCDN jako miejsce zatrudnienia doradców metodycznych, Kurator wyjaśniła: *Decyzja o zatrudnieniu doradcy metodycznego należy do dyrektora danej placówki doskonalenia nauczycieli. Za planowanie pracy, a w tym podejmowanie decyzji o zatrudnianiu doradców metodycznych bądź nie, odpowiada zatem dyrektor Zachodniopomorskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli.*

(akta kontroli str. 917)

Kurator wyjaśnił: *Nabory na stanowisko doradców metodycznych prowadzone są na dany przedmiot. W trakcie rekrutacji sprawdzane są kwalifikacje kandydata do nauczania danego przedmiotu, a metodyka nauczania poszczególnych*

⁴¹ Odpowiednio: dziewięciu doradców w ODN, 16 w PODN, 23 doradców w CEN.

⁴² Odpowiednio: pięciu doradców w ODN, 18 w PODN, 26 w CEN.

⁴³ Odpowiednio: 10 doradców w ODN, 17 w PODN, 26 w CEN.

⁴⁴ Po jednym doradcy z następujących przedmiotów: fizyka, język polski, biologia, historia, informatyka.

przedmiotów nie ma związku z etapem nauczania. W zależności od potrzeb zdarzają się nabory na stanowisko doradcy metodycznego z określeniem etapu nauczania, tak aby w danej placówce doskonalenia nauczycieli byli doradcy metodyczni, którzy mają doświadczenie w pracy na różnym etapie nauczania.

(akta kontroli str. 537)

Kurator opracował i wdrożył procedury mające na celu przeciwdziałać nieprawidłowościom w zakresie zatrudniania nauczycieli-doradców metodycznych. W okresie objętym kontrolą obowiązywały następujące zarządzenia i procedury w tym zakresie:

- zarządzenie nr 34/2019 z dnia 24 czerwca 2019 r. Kuratora w sprawie powołania zespołu ds. doradztwa metodycznego dla województwa zachodniopomorskiego. W zarządzeniu określono zadania zespołu, załącznik do zarządzenia zawierał skład członków zespołu ds. doradztwa metodycznego dla województwa zachodniopomorskiego⁴⁵; Do zadań zespołu należało m.in. organizacja naboru na stanowisko doradcy metodycznego, przygotowanie zakresu zadań nauczyciela doradcy metodycznego i określenie wymiaru zatrudnienia w placówce doskonalenia, przedłużanie powierzenia zadań doradcy metodycznego po zasięgnięciu opinii dyrektora placówki doskonalenia, publikowanie na stronie internetowej wykazu placówek doskonalenia zatrudniających doradców metodycznych ze wskazaniem ich specjalności oraz informacji dot. doradztwa metodycznego,
- zarządzenie nr 35/2019 z 28 czerwca 2019 r. Kuratora w sprawie powołania Komisji ds. naboru kandydatów na stanowisko doradcy metodycznego szkół i placówek oświatowych województwa zachodniopomorskiego;
- procedurę wyłaniania kandydatów na stanowisko doradcy metodycznego dla nauczycieli szkół i placówek oświatowych województwa zachodniopomorskiego z 26 czerwca 2019 r. oraz wzór powierzenia przez Kuratora zadań doradcy metodycznego, zatwierdzony 30 sierpnia 2019 r.;
- procedurę przedłużenia powierzenia obowiązków doradcy metodycznego dla nauczycieli szkół i placówek oświatowych województwa zachodniopomorskiego z 31 stycznia 2020 r. oraz wzór przedłużenia powierzenia przez Kuratora zadań doradcy metodycznego z 13 maja 2020 r.

(akta kontroli str. 117-133)

Badaniem objęto nabór i powierzenie obowiązków przez Kuratora dla pięciu doradców metodycznych⁴⁶. Stwierdzono, że powierzenie zadań doradcy metodycznego nastąpiło zgodnie z § 25 ust. 2– 6 rozporządzenia PDN oraz obowiązującymi w Kuratorium procedurami. Doradcy otrzymywali powierzenia, w których określono wymiar czasu pracy, miejsce wykonywania pracy (nazwę PDN), zakres zadań⁴⁷ i sposób ich realizacji⁴⁸. Zadania doradcy powierzano doradcom na okres od roku do trzech lat, a ustalony wymiar czasu pracy wynosił ½ etatu. Powierzenie przekazywano

⁴⁵ Składu członków zespołu ds. doradztwa metodycznego był zmieniany Zarządzeniami Kuratora, odpowiednio: nr 38/2019 z 11 lipca 2019 r., 50/2019 z 25 września 2019 r., 37/2021 z 14 lipca 2021 r., 12/2022 z 24 marca 2022 r.

⁴⁶ Wybranych na podstawie osądu kontrolera, powołanych w okresie objętym kontrolą, ze szczególnym uwzględnieniem tych, z którymi kurator zawarł umowę na rok, a następnie jej nie przedłużył.

⁴⁷ Wspomaganie nauczycieli oraz rad pedagogicznych w: a) rozwijaniu umiejętności metodycznych, b) planowaniu, organizowaniu i badaniu efektów dydaktyczno-wychowawczego, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb uczniów, c) opracowywaniu, doborze i adaptacji programów nauczania; d) podejmowaniu działań innowacyjnych.

⁴⁸ a) udzielanie indywidualnych konsultacji; b) prowadzenie zajęć edukacyjnych, zajęć otwartych oraz zajęć warsztatowych; c) organizowanie innych form doskonalenia wspomagających pracę dydaktyczno-wychowawczą nauczycieli; d) organizowanie i prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli, o której mowa w § 20 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia PDN.

do wiadomości dyrektorowi placówki. Umowy o pracę z nauczycielami, którym Kurator powierzył zadania doradcy metodycznego zawierali dyrektorzy PDN, na okres, na który powierzono zadania doradcy metodycznemu. Jeżeli nauczyciel, który otrzymał powierzenie zadań doradcy metodycznego nie podpisał umowy z PDN, dyrektor danego ośrodka informował o tym Kuratora, który cofał powierzenie temu nauczycielowi.

(akta kontroli str. 14-15, 126-127, 442-445, 915)

Kurator wyjaśnił: (...) Kurator przekazuje do wiadomości dyrektorom placówek powierzenia obowiązków doradcy metodycznego, w których określone jest miejsce, w którym doradca będzie realizował zadania, zakres oraz zadania doradcy, a także na jaki okres doradca ma być zatrudniony oraz w jakim wymiarze. (...) Nauczyciele-doradcy metodyczni otrzymują powierzenie obowiązków doradcy metodycznego, w którym informowani są, jakie zadania do nich należą. W trakcie II etapu procesu rekrutacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej kandydaci na stanowisko doradcy metodycznego informowani są, w jaki sposób będzie wyglądała ich praca, jeśli zostanie im powierzona ta funkcja. (...). Rozporządzenie w sprawie PDN określa zadania doradców metodycznych, a także warunki i tryb powierzania nauczycielom zadań doradcy metodycznego. Określa także warunki i zasady powierzania przez kuratora nauczycielom zadań doradcy metodycznego. Rozporządzenie to nie nakłada na kuratora obowiązku informowania doradców o prawach.

(akta kontroli str. 14-15, 913)

W okresie objętym kontrolą do Kuratorium nie wpłynęły informacje i skargi o nieprawidłowościach związanych z zatrudnianiem nauczycieli-doradców metodycznych.

(akta kontroli str. 436)

Dotacje celowe z przeznaczeniem na finansowanie wydatków związanych z zatrudnieniem nauczycieli w celu realizacji zadań doradcy metodycznego w wojewódzkich PDN udzielane były na podstawie umów zawartych pomiędzy Wojewodą, a Województwem Zachodniopomorskim, odpowiednio nr:

- 347/D/2019 z 4 września 2019 r. w wysokości 99 803,15 zł w CEN,
- 350/D/2019 z 24 września 2019 r.⁴⁹ w wysokości 351 255,21 zł w CEN,
- 5/D/2020 z 26 lutego 2020 r.⁵⁰ w wysokości 836 932,68 zł w CEN,
- 3/D/2021 z 3 lutego 2021 r.⁵¹ w wysokości 1 104 749,60 zł w CEN,
- 3/D/2022 z 31 stycznia 2022 r. w wysokości 1 222 430 zł w CEN,
- 391/D/2022 z 22 września 2022 r. w wysokości 74 026 zł w ZCDN.

Wykorzystanie dotacji celowej otrzymanej w latach 2019-2022 na finansowanie ww. wydatków związanych z zatrudnieniem nauczycieli w celu realizacji zadań doradcy metodycznego wyniosło: w 2019 r. - 290 519,53 zł⁵², w 2020 r. - 770 176,56 zł⁵³, w 2021 r. - 984 173,82 zł⁵⁴, w 2022 r. - 1 204 274,11 zł⁵⁵.

(akta kontroli str. 486-535)

5. Zarządzeniem nr 34/2019 z dnia 24 czerwca 2019 r.⁵⁶ Kurator powołał zespół ds. doradztwa metodycznego dla województwa, do którego zadań należało m.in. przygotowanie planu sieci doradztwa metodycznego na każdy rok szkolny,

⁴⁹ Aneksowanej 8 listopada 2019 r.

⁵⁰ Aneksowanej 26 sierpnia 2020 r.

⁵¹ Aneksowanej 6 kwietnia i 10 sierpnia 2021 r.

⁵² Tj. 64,4% przyznanej w 2019 r. dotacji wynoszącej 451 058,36 zł.

⁵³ Tj. 92% przyznanej w 2020 r. dotacji wynoszącej 836 932,68 zł.

⁵⁴ Tj. 89,1% przyznanej w 2021 r. dotacji wynoszącej 1 104 749,60 zł.

⁵⁵ Tj. 92,9% przyznanej w 2022 r. dotacji wynoszącej 1 296 456 zł.

⁵⁶ Zarządzenie nr 34/2019 z dnia 24 czerwca 2019 r. Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty w sprawie powołania zespołu ds. doradztwa metodycznego dla województwa zachodniopomorskiego.

na podstawie liczby nauczycieli poszczególnych przedmiotów i potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego, a także biorąc pod uwagę równomierny terytorialny i przedmiotowy dostęp oraz publikowanie na stronie internetowej wykazu placówek doskonalenia zatrudniających doradców metodycznych ze wskazaniem ich specjalności oraz informacji dotyczących doradztwa metodycznego.

(akta kontroli str. 117-118)

Zgodnie z obowiązkiem określonym w § 25 ust. 10 rozporządzenia PDN Kurator, zarządzeniem nr 46/2019 z 30 sierpnia 2019 r.⁵⁷ ustalił plan sieci doradztwa metodycznego na terenie województwa. Plan nie był aktualizowany. Stworzona sieć doradztwa skupiona była wokół trzech ośrodków: ODN⁵⁸, PODN⁵⁹ i CEN⁶⁰. W Zarządzeniu, stosownie do § 25 ust. 11 rozporządzenia PDN wskazano liczbę nauczycieli-doradców metodycznych poszczególnych specjalności i placówki doskonalenia, w których nauczyciele-doradcy metodyczni będą zatrudnieni, ze wskazaniem ich specjalności. W sieci ustalonej ww. zarządzeniem ujęto doradców poszczególnych specjalności, odpowiednio:

- w ODN dziewięciu doradców: dwóch z edukacji wczesnoszkolnej oraz po jednym z języka polskiego, języka angielskiego, przedmiotów zawodowych, historii, doradztwa zawodowego, fizyki, wiedzy o społeczeństwie,
- PODN 11 doradców, w tym m.in: dwóch z matematyki oraz po jednym z języka polskiego, języka angielskiego, przedmiotów zawodowych, historii, edukacji wczesnoszkolnej, doradztwa zawodowego, biologia i przyroda,
- CEN 18 doradców w tym m.in.: trzech z języków obcych⁶¹, po dwóch z przedmiotów zawodowych i edukacji wczesnoszkolnej, po jednym z historii, fizyki, matematyki, doradztwa zawodowego, biologii, informatyki, plastyki, muzyki, języków mniejszości narodowych.

W wyniku przeprowadzanych w latach objętych kontrolą naborów liczba doradców ujętych w sieci zwiększała się, a ich wykaz był na bieżąco aktualizowany.

(akta kontroli str. 124-125, 204-271)

Plan sieci doradztwa metodycznego na terenie województwa Kurator przygotował w porozumieniu z dyrektorami publicznych PDN oraz przedstawicielami organów prowadzących PDN. W celu przygotowania planu sieci Kurator zorganizował cykl spotkań i narad, dotyczących założeń i strategii odbudowy doradztwa metodycznego, m.in.

- konferencję nt. *Doradztwo metodyczne założenia i strategia odbudowy*⁶², na której omawiano zagadnienia dot. m.in. odbudowy sieci doradztwa metodycznego, finansowanie doradztwa metodycznego, tworzenie placówek doskonalenia nauczycieli i ich zadania w świetle przepisów prawa;
- spotkanie z dyrektorami PDN, podczas którego omawiane były działania Kuratorium m.in. w zakresie finansowania i rekrutacji doradców metodycznych⁶³;

⁵⁷ W sprawie planu sieci doradztwa metodycznego na terenie województwa zachodniopomorskiego w roku szkolnym 2019/2020.

⁵⁸ Obejmujący wsparciem doradców metodycznym nauczycieli z powiatów: kamieńskiego, polickiego, goleniowskiego, łobeskiego, gryfickiego, m. Świnoujście oraz m. Szczecin.

⁵⁹ Obejmujący wsparciem doradców metodycznym nauczycieli z powiatów: gryfińskiego, pyrzyckiego, myśliborskiego, choszczeńskiego.

⁶⁰ Obejmujący wsparciem doradców metodycznym nauczycieli z powiatów: kołobrzесьkiego, białogardzkiego, świdwińskiego, drawskiego, wałeckiego, szczecineckiego, sławieńskiego.

⁶¹ Język: niemiecki, francuski i angielski.

⁶² Konferencja zorganizowana 25 stycznia 2019 r. Na konferencji omawiano zagadnienia dot. m.in. odbudowy sieci doradztwa metodycznego (założenia i strategia odbudowy), finansowanie doradztwa metodycznego, tworzenie placówek doskonalenia nauczycieli i ich zadania w świetle przepisów prawa.

⁶³ Spotkanie z 28 czerwca 2019 r.

– naradę nt.: *Doradztwo metodyczne. Założenia i strategia odbudowy. Nowe zadania kuratora oświaty*⁶⁴.

Kurator zaplanował na marzec 2020 r. cykl spotkań z sześcioma jednostkami samorządu terytorialnego⁶⁵ w sprawie rozbudowy sieci doradztwa metodycznego, jednakże z uwagi na pandemię COVID-19, spotkania te zostały odwołane.

(akta kontroli str. 190-254)

Kurator wyjaśnił, że przygotowując sieć doradztwa metodycznego prowadził indywidualne rozmowy oraz spotykał się na spotkaniach roboczych z dyrektorami PDN z przedstawicielami organów prowadzących szkół i placówek oświatowych z całego województwa zachodniopomorskiego. Na podstawie bazy Systemu Informacji Oświatowej analizował liczbę nauczycieli w województwie z poszczególnych przedmiotów. Plan sieci doradztwa metodycznego ustalono na podstawie: liczby nauczycieli poszczególnych specjalności, potrzeb nauczycieli w zakresie doradztwa, konieczności zapewnienia nauczycielom równego dostępu terytorialnego i przedmiotowego do doradztwa metodycznego.

(akta kontroli str. 15, 629, 630)

Kurator wyjaśnił: *Potrzeby nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego bada każdy dyrektor szkoły. Kurator ustalając sieć doradztwa brał pod uwagę potrzeby nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego w ramach prowadzonych konsultacji z dyrektorami placówek doskonalenia nauczycieli, którzy mają kontakt z dyrektorami szkół.*

Z informacji uzyskanych od dyrektorów placówek doskonalenia nauczycieli wynikało, iż w zależności od potrzeb zgłaszanych przez szkoły (wyniki egzaminów zewnętrznych, zatrudnianie młodych nauczycieli, pomoc psychologiczno-pedagogiczna ...) będzie dostosowywana propozycja szkoleń.

(akta kontroli str. 916)

Kurator wyjaśnił: *Każdy nauczyciel może skorzystać z pomocy doradcy metodycznego w każdym ośrodku doskonalenia nauczycieli w województwie. Rejonizacja działalności poszczególnych ośrodków doskonalenia nauczycieli jest w celu ułatwienia planowania pracy przez ich dyrektorów. Jeśli na terenie działalności danego ośrodka doskonalenia nauczycieli nie ma doradcy z danego przedmiotu nauczyciel może zwrócić się do dyrektora danej placówki doskonalenia nauczycieli z prośbą o wsparcie danego doradcy metodycznego.*

(akta kontroli str. 536)

Wykaz placówek, w których zadania realizują nauczyciele doradcy metodyczni, stosownie do wymogu wskazanego w § 25 ust. 12 rozporządzenia PDN, został zamieszczony na stronie internetowej Kuratorium⁶⁶. Informacja ta była łatwo dostępna i czytelna dla odbiorców.

(akta kontroli str. 633-639)

Kurator wyjaśnił: (...) *Po analizie potrzeb w stosunku do aktualnie funkcjonującej sieci doradztwa należy stwierdzić, że obecna sieć jest optymalna i wystarczająca.*

Sieć doradztwa wstępnie w 2019 roku zaplanowana była na podbudowie istniejących wówczas placówkach doskonalenia nauczycieli, które zatrudniały doradców metodycznych. Priorytetem działań Kuratora było i jest pozyskanie takiej liczby doradców metodycznych z przedmiotów egzaminacyjnych, która będzie zgodna z aktualnymi potrzebami nauczycieli tych przedmiotów. W związku z tym w procesie

⁶⁴ W dniach 26-28 sierpnia 2019 r.

⁶⁵ W Kołobrzegu, Stargardzie, Świnoujściu, Koszalinie, Szczecinie, Choszcznie.

⁶⁶ <http://www.kuratorium.szczecin.pl/pl/nauczyciele/doskonalenie/placowki-doskonalenia/>

rekrutacji w ogłoszeniach na stanowisko doradców metodycznych Kurator uwzględnia przedmioty egzaminacyjne.

(akta kontroli str. 629, 916)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości:

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Szczecin, 23 lutego 2023 r.

Kontroler
Małgorzata Chabiniak
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

.....
podpis

.....
podpis